

VERGİ SİRKÜLERİ

Sayı : 2017-007
Tarih : 20.04.2017
Konu : **OTOMATİK BİREYSEL EMEKLİLİK SİSTEMİ**

28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununa eklenen "Çalışanların otomatik olarak bir emeklilik planına dâhil edilmesi" başlıklı "EK MADDE 2" ilave edilmiştir.

Söz konusu Kanun dayalı olarak 02 Şubat 2017 Tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2017/9791 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Çalışanların işverenleri Aracılığıyla Otomatik Olarak Emeklilik Planına Dahil Edilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelik kapsamında olup, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre çalışanlardan; işverenin kapsama alınma tarihi itibarıyla çalışmakta olan kırkbeş yaşını doldurmamış çalışanlar, işverenin bir veya birden fazla emeklilik şirketi ile imzalamış olduğu sözleşme kapsamında ilgili emeklilik planına dahil edilir.

Bu çerçevede, aşağıdaki tabloda belirtilen çalışan sayısına ulaşanlar belirtilen tarihten itibaren kırkbeş yaşını doldurmamış çalışanlar, bu Yönetmelik kapsamında otomatik olarak emeklilik planına dahil edilir.

Çalışan Sayısı	Kapsama Alınma Tarihi
1000 ve Üzeri	01.01.2017
250-999	01.04.2017
100-249	01.07.2017
50-99	01.01.2018
10-49	01.07.2018
5-9	01.01.2019

Yukarıda belirtilen tarihlerde veya bu tarihlerden daha sonra kapsama dahil işverenlere bağlı çalışmaya başlayanlar, hizmet akdinin yürürlüğe girmesiyle kendiliğinden emeklilik planına dahil edilir.

Çalışan sayısının belirlenmesinde, birden fazla işyeri olan işverenler için bütün işyerlerindeki çalışanların toplamı göz önünde bulundurulur.

Çalışan sayılarının tespitinde, yukarıda belirtilen kapsama alınma tarihleri itibarıyla geçerli Sosyal Güvenlik Kurumu verileri dikkate alınır. Kapsama alınma tarihini izleyen dönemler bakımından ise bu tarihi izleyen takvim yılı başları esas alınır. Bir defa kapsama alınan işverenin çalışan sayısında, kapsama alınma tarihini müteakip gerçekleşen azalmalar dikkate alınmaz.

Çalışan katkı payının hesaplanması

Çalışanların ücretinden işveren tarafından kesilecek çalışan katkı payı tutarı, ilgisine göre prime esas kazancın veya emeklilik keseneğine esas aylığın yüzde üçü oranında hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan çalışan katkı payı tutarının virgülden sonraki kısmı dikkate alınmaz.

Hesaplanan çalışan katkı payı tutarı, ilgili işveren tarafından çalışanın ücretinden kesilerek ilgili emeklilik şirketine aktarılır.

Bu tutar, en geç çalışanın ücretinin ödeme gününü takip eden iş günü, işveren tarafından emeklilik şirketine aktarılır. Çalışan, otomatik katılıma ilişkin emeklilik sözleşmesinde belirlenen tutardan daha yüksek bir tutarda kesinti yapılmasını işverenden talep edebilir.

Ancak, çalışanın, kapsama alınma tarihinden önceki bir döneme ilişkin çalışması karşılığında, kapsama alınma tarihi ve sonrasında ödenen ücretlerinden çalışan katkı payı kesintisi yapılamaz. Ücreti peşin ödenen çalışanlara, kapsama alınma tarihinden önceki dönemde ödenen ücretlerinden çalışan katkı payı kesintisi yapılmaz.

Emeklilik Planına Dâhil Olan Çalışanın Cayma Hakkı

Çalışan, emeklilik planına dâhil olduğunun kendisine bildirildiği tarihi müteakip iki ay içinde sözleşmeden cayabilir. Cayma hâlinde, ödenen katkı payları, varsa hesabında bulunan yatırım gelirleri ile birlikte on iş günü içinde çalışana iade edilir. Şirket, cayma süresince ödenen katkı paylarının değer kaybetmemesini sağlayacak şekilde fon yönetiminden sorumludur. Cayma hakkını kullanmayan çalışan katkı payı ödemesine ara verilmesini talep edebilir.

Çalışanlar, cayma süresinden sonrasındaki herhangi bir anda da sistemden ayrılabilirler.

Çalışanın İş Yerinin Değişmesi

Bir emeklilik sözleşmesi bulunan çalışanın işyerinin değişmesi hâlinde;

- Yeni işyerinde bir emeklilik planı var ise çalışanın birikimi ve sistemde kazandığı emekliliğe esas süresi yeni işyerindeki emeklilik sözleşmesine aktarılır.
- Yeni işyerinde emeklilik planının bulunmaması hâlinde çalışan, talep ederse önceki işyerinde düzenlenmiş sözleşme kapsamında katkı payı ödemeye devam edebilir, talep etmezse emeklilik sözleşmesi sonlandırılır. Çalışan bu yöndeki talebini, işyeri değişikliğini izleyen ayın sonuna kadar şirkete bildirmek zorundadır.

İşverenin Yükümlülükleri

6740 sayılı Kanun kapsamında, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek işverenler, çalışanları adına, en az bir emeklilik şirketi ile sözleşme yapmakla yükümlüdür. İşveren, sisteme giriş esnasında çalışandan faizli/faizsiz fon tercihini alır, tercihte bulunmayan çalışanları için söz konusu tercihi yapar. İşveren, katkı payını çalışanın ücretinden kesip emeklilik şirketine aktarmakla yükümlüdür.

Diğer taraftan, işveren operasyonel gereklilikleri dikkate alarak, şirket seçimi ve katkı payının kesilmesi hariç diğer yükümlülüklerinin icrasını emeklilik şirketine bırakabilir.

İşverenin otomatik katılım sistemi kapsamındaki yükümlülüklerine uymaması halinde, her bir ihlal için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca **yüz Türk Lirası** idari para cezası uygulanır. Ayrıca, işveren katkı payını emeklilik şirketine eksik, geç aktarması veya aktarmaması durumunda, çalışanın birikiminde oluşan parasal kaybindan sorumludur.

Devlet Katkısı

Çalışanlara,

1. Katkı payının %25'i oranında devlet katkısı,
2. 2 aylık cayma süresinin sonunda sistemde kalmayı tercih etmeleri halinde 1000 TL ilave devlet katkısı,
3. Emeklilik hakkının kullanılması halinde, bireysel emeklilik hesabında bulunan birikimini en az on yıl süreli bir yıllık gelir sigortası sözleşmesi kapsamında almayı tercih eden çalışana, birikiminin %5'i karşılığı ek devlet katkısı,

Sağlanır.

Emeklilik Hakkı

- Sistemde en az 10 yıl bulunan ve 56 yaşını tamamlayan çalışanlar emeklilik hakkı kazanır.
- Emeklilik hakkını kullanarak sistemden ayrılan çalışanlar, aşağıdaki teşviklerden tamamen faydalanır:
 1. Düzenli olarak hesabına ödenen %25 oranındaki devlet katkısı
 2. 1.000 TL tutarındaki sisteme giriş esnasında verilen devlet katkısı
- Çalışan birikimini 3 yöntemle alabilir:
 1. Toplu Para
 2. Programlanmış Geri Ödeme: Kendi belirleyeceği tutarda emekli maaşı şeklinde alır ve parasının tamamı sonlanıncaya kadar devam eder.
 3. Yıllık Gelir Sigortası: Ömür boyu emekli maaşı şeklinde alır. Bu tercihi kullanan çalışanın ek olarak verilen birikiminin %5 kadar daha devlet katkısı teşvikinden faydalanabilir.

Saygılarımızla...

ATABEYDENETİM